

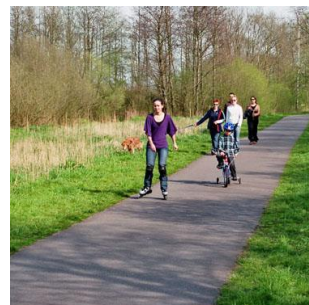
Ecologisch Onderzoek Livingstonelaan 54 te Gouda

Concept

Uitgave: juli 2019

Watersnip-rapport 19A059

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Livingstonelaan 54 te Gouda
Status rapport	Concept
Projectnummer	19A059
Datum uitgave	Juli 2019
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. Postbus 3119 3502 GC Utrecht
Contactpersoon opdrachtgever	De heer W. Kaandorp van IntROview B.V.

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	3
2	LOCATIEBESCHRIJVING.....	5
2.1	HUIDIGE SITUATIE.....	5
2.2	PLANNEN	5
3	TOETSINGSKADER.....	7
3.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	7
3.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	7
3.2.1	Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb).....	7
3.2.2	Natuurnetwerk Nederland.....	10
3.2.3	Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).....	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK.....	13
4.1	METHODE	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	14
4.3.1	Vogels	14
4.3.2	Vissen.....	14
4.3.3	Amfibieën.....	14
4.3.4	Reptielen.....	15
4.3.5	Grondgebonden zoogdieren.....	16
4.3.6	Vleermuizen	17
4.3.7	Overige soorten	18
5	CONCLUSIES, ALGEMENE ZORGPLICHT EN AANBEVELINGEN.....	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT EN AANBEVELINGEN	20
6	BRONNEN	21

1 Inleiding

Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. is voornemens het voormalige verpleegtehuis aan de Livingstonelaan 54 te Gouda te slopen. Op deze plek wordt plaats gemaakt voor de bouw van 59 woningen, waarvan 18 appartementen.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In juni 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

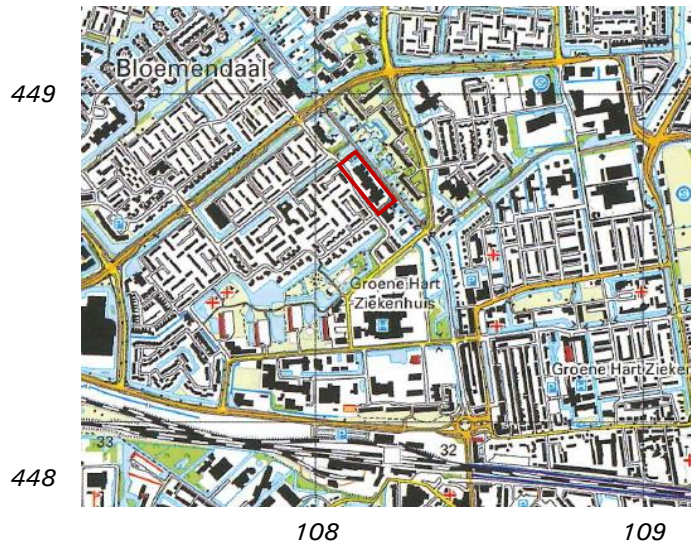
Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 108,448.

Het plangebied omvat voormalig Verpleeghuis Bloemendaal in Gouda. In de zuidvleugel is een binnenplaatsje gelegen. Het gebouw wordt tijdelijk verhuurt aan ondernemers en bewoners. Het pand ligt aan de westzijde aan de Livingstonelaan. Aan de zuidzijde is een parkeerplaats van het gebouw gelegen. Deze parkeerplaats bestaat uit asfalt en klinkers. Aan de oostzijde zijn een tweetal terrassen met vlonderplanken en uitgangen gesitueerd. Aan de noord- en oostzijde wordt het perceel begrensd door een sloot. Aan de overzijde van de sloot aan de oostkant ligt de Bloemendaalseweg. De Bloemendaalseweg ligt als een groen lint door Gouda vanaf het Groene Hartziekenhuis naar het noordwesten richting de A12. Aan de oostzijde van de Bloemendaalseweg ter hoogte van het plangebied staan flatgebouwen met een park aan de zijde van het plangebied. Het is een mooie groene omgeving.

Figuur 1: Ligging van het plangebied (rode contour)

2.2 Plannen

Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. is voornemens het pand af te breken en op het perceel 59 woningen te bouwen, waarvan 18 appartementen.

Figuur 2: Het plangebied (rode contour)

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 4). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 4: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied (zie figuur 5) of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein', dit ligt op 3 km ten oosten van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haack' ligt 10 km ten noorden van het plangebied.

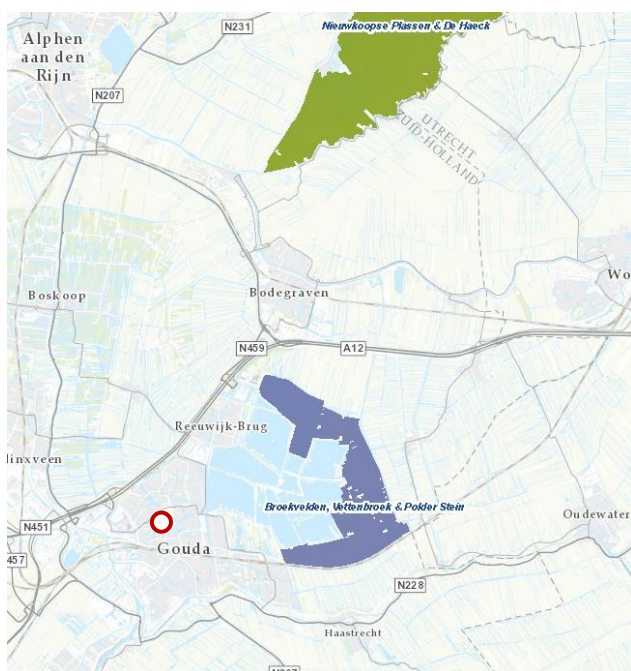
Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haack' zijn: Noordse woelmuis, Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Rivierdonderpad, Zeggekorfslak, Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Grote zilverreiger en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied. Het vertoont niet de nodige open ruimtelijke structuur en de biotoopkenmerken.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Figuur 5: Ligging Natura2000-gebieden t.o.v. plangebied (bron: www.pzh.nl)

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Gouda. Er is sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

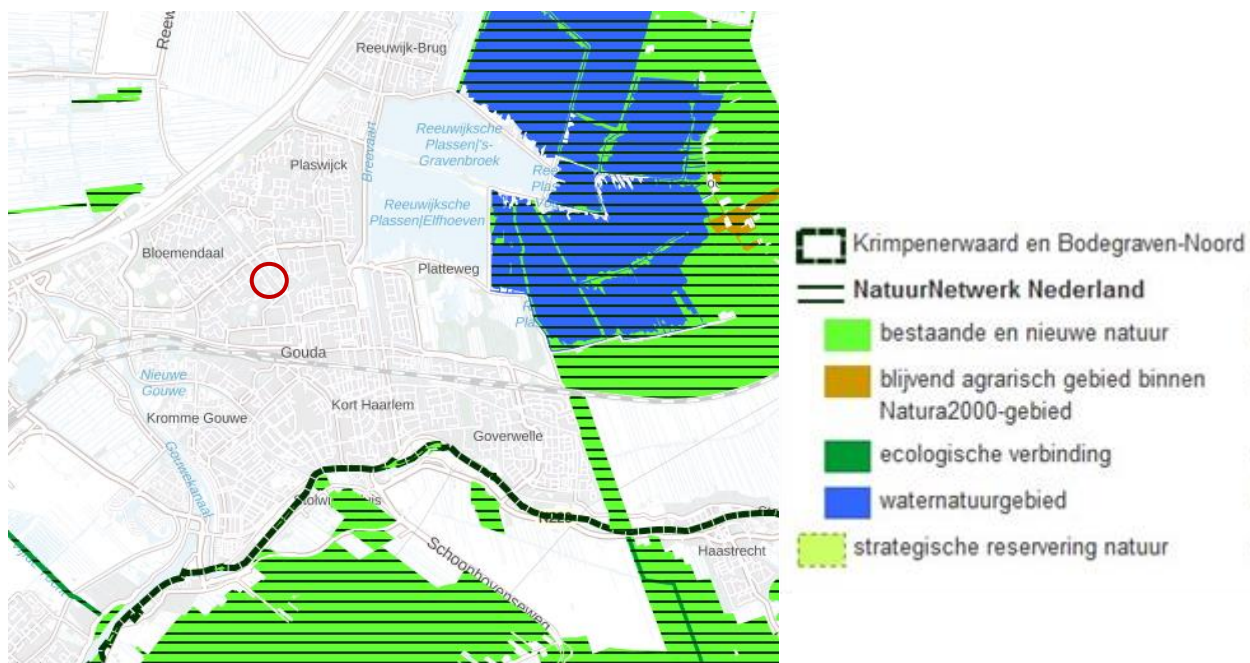
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 6). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van het pand en de bouw van de woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 6: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl)

3.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 1 april 2019 is het Omgevingsbeleid in werking getreden. In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zuid-Holland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht. De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

In het nieuwe Omgevingsbeleid zet de provincie in op een betere relatie tussen stad en land. En een betere samenhang tussen de verschillende functies binnen de groene ruimte, zoals landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie. Er moet een samenhangend stelsel komen van de verschillende groene ruimtes en de stad, de zogenoemde groenblauwe structuur. Bescherming van natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland zijn hiervan belangrijke onderdelen.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld. Deze beleidsregel is opgenomen in de Omgevingsverordening.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS);
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Omgevingsvisie en Omgevingsverordening en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Bovenstaande elementen zijn in en rond het plangebied niet aanwezig. Er zal daardoor geen schade ontstaan door de geplande werkzaamheden.

*Figuur 7: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (rode contour)
(bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)*

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op 11 juni 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Rondom het gebouw is veel groen aanwezig. In de perken in het straatwerk aan de westzijde staan gecultiveerde soorten als Lavendel en Vlinderstruik. Verder groeien er soorten als Haagwinde, Robertskruid en varens. In de tuin aan de noord en oostkant staan bomen en planten als Zwarte els, Populier, Knotwilg, Esdoorn, Es, Kers, Knotplataan, Robinia, Klimop, Longkruid, Vrouwenmantel, Kantoniaster, Moerasrolklaver en Wilde aardbei. Aan de slootkant groeien Egelskop, Grote lisdodde, Gele lis en Liesgras. Er ligt veel blad in de sloot en er zijn geen onderwaterplanten aanwezig. Aan de oostkant langs de sloot staat een dode holle boom.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Schubvaren (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'gevoelig') voor kan komen in het plangebied (0-1km).

De Schubvaren heeft de voorkeur voor een zonnige tot half beschaduwde standplaats, waar het warm en droog is. De soort houdt van zwak basisch tot kalkrijk gronden, die niet te voedselarm tot niet te voedselrijk en stikstofarm zijn. Schubvaren groeit met name op rotsen (bijv. kalksteen), in rotsspleten, op oude muren en op puinhellingen. Het plangebied voldoet niet aan de eisen van deze soort. Het milieu is erg vochtig. Deze soort is niet aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Figuur 8: De oever van de tuin aan de noordkant van het plangebied met Grote lisdodde en Liesgras

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Merel, Waterhoen, Ekster en Kauw. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote Modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Grote modderkruiper leeft in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel waterplanten. De Grote modderkruiper verschuilt zich tijdens de dag en voedt zich tijdens de nacht met kleine ongewervelden zoals kreeftjes, muggenlarven, watervlooien, wormen en waterpissenbedden. Het water in het plangebied voldoet niet aan de eisen voor de aanwezigheid van de Grote modderkruiper. Er zijn niet voldoende waterplanten aanwezig.

Figuur 9: De sloot aan de oostkant met veel blad

Er worden binnen het plangebied geen andere beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Meerkikker (allen wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). De Bastaardkikker (wnb-andere soorten) komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied (0-1km). De Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de ruimere omgeving van het plangebied (1-5km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om

haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. Het terrein in het plangebied is *niet* geschikt als habitat voor de Rugstreeppad. Er zijn geen rommelhoekjes of zandhopen op het terrein. Op het parkeerterrein aan de noordzijde van het plangebied ligt een grote plas water door de overvloedige regenval. Er zijn geen sporen van de Rugstreeppad aangetroffen. De aanwezigheid van de Rugstreeppad kan worden uitgesloten.

Figuur 10: De ondergelopen parkeerplaats aan de noordkant van het plangebied

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predatoren. De voorwaarden voor de aanwezigheid van de Heikikker zijn niet aanwezig. De voedselarme milieus ontbreken hier. Er is op veel plekken langs de sloot weinig oevervegetatie. De aanwezigheid van de Heikikker kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km). De Hazelworm (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. De oevers in het plangebied zijn niet rijk begroeid maar vooral beschaduwd. Op sommige plekken staat alleen Liesgras en Grote lisdodde. Ook zijn er geen broeihopen in het plangebied aanwezig. De aanwezigheid van de Ringslang kan worden uitgesloten.

De Hazelworm is een pootloze hagedis. Hij leeft bij voorkeur in bossen, bosranden, houtwallen, heide en weg- en spoorbermen. In mei is de grootste kans om ze zonnend waar te nemen. Ze verschuilen zich de rest van het jaar ondergronds, onder heidestruiken of in bladlagen. De Hazelworm komt in Zuid-Holland alleen in de duinen voor. De Hazelworm is rond Gouda normaal geen voorkomende soort. Natte milieus zijn niet geschikt voor deze

soort. De voorwaarden voor de aanwezigheid van de Hazelworm in het plangebied zijn niet aanwezig. De aanwezigheid van de Hazelworm kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis en Wezel (allen wnb-andere soorten) (0-1 km). Vos en Woelrat (beide wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt ook dat de Steenmarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') en Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voor kunnen komen in de omgeving van het plangebied (0-1 km). De Boomarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de ruimere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Steenmarter leeft in steenachtige biotopen en plaatsen waar hij kan schuilen, zoals in steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt ook voor in parklandschappen. Hij is te vinden in de omgeving van dorpen en boerderijen maar ook in de stad. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Er zijn in het plangebied geen sporen van de Steenmarter aangetroffen. De aanwezigheid van de Steenmarter kan worden uitgesloten.

De Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. Er zijn in het plangebied geen sporen van de Bever aangetroffen. De aanwezigheid van de Bever kan worden uitgesloten.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. De Otter geeft de voorkeur aan een rustige en stille omgeving. Het plangebied ligt in de bebouwde kom. Er zijn in het plangebied geen sporen van de Otter aangetroffen. De aanwezigheid van de Otter kan worden uitgesloten.

De Boomarter leeft met name in bosrijk gebied. Dit treffen we hier niet aan. De aanwezigheid van de Boomarter kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De sloten in het plangebied hebben weinig watervegetatie en weinig tot geen ruige oevers. Bovendien bevindt het plangebied zich in de bebouwde kom. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (0-1km), Meervleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Het pand in het plangebied heeft veel hoeken, balkons en uitbouwjes. Aan de gevel zijn grindbetonplaten bevestigd waaraan zonneschermen hangen. Achter deze platen en rond de zonneschermen bevindt zich soms ruimte voor vleermuizen voor een tijdelijk verblijf. Er zijn geen toegangen tot spouwmuren aanwezig. Achter sommige platen is ruimte genoeg (75 cm hoog) aanwezig voor een mogelijk paarverblijf. Bij de ingangen zijn houten schrootjes bevestigd met daarachter zachtboard. De uitvlieghoogte is hier ongeveer 2 meter. Dit is hoog genoeg.

Figuur 11: Linksboven: de oostzijde van het gebouw, rechtsboven en linksonder: mogelijk paarverblijf voor vleermuizen, rechtsonder: de noordoostzijde van het plangebied

Het pand ligt in een groene omgeving met veel grote bomen. Deze kunnen als vlieg- en foerageerroute dienen voor vleermuizen. Er staat aan de oostzijde ook een dode, holle boom die ruimte kan bieden aan een vleermuis.

Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen (zoals Gewone dwergvleermuis) en boombewonende vleermuizen (zoals de Rosse vleermuis) is gewenst.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') en het Vliegend hert (wnb-andere soorten) voor kan komen in het plangebied (0-1km). De Platte schijfhoren komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. De waterplant Krabbenscheer is niet aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker kan worden uitgesloten.

Het Vliegend hert leeft in open, oude eikenbossen en in cultuur gebrachte houtwallen, lanen en parken met oude bomen. De kever gebruikt oude stobben van voornamelijk eik om zijn eitjes in te leggen, maar legt de eitjes soms ook in andere bomen. Er zijn geen oude stobben in het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Figuur 12: Het gebouw aan de westzijde

5 Conclusies, algemene zorgplicht en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bastaardkikker, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis, Wezel, Vos en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied: de Gewone dwergvleermuis, Laatzvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (0-1km), Meervleermuis en Watervleermuis (1-5km). Tijdens de bouwkundige inspectie is gebleken dat er een mogelijkheid bestaat dat er rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied.

- Voor het verkrijgen van juridische zekerheid ten aanzien van het voorkomen van vleermuizen zou in de periode april - oktober uitgebreid vleermuisonderzoek moeten plaatsvinden aan de hand van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur. Bij het vleermuisonderzoek dient de nadruk te liggen op de aanwezigheid van rust- en verblijfplaatsen in de bestaande bebouwing. Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen en deze door de sloop van de gebouwen zullen verdwijnen, treedt schade op aan de vleermuispopulatie(s).
Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Langs de Bloemendaalseweg liggen landschapselementen als knotwilgen, boomgaardjes, geriefbos en een heemtuin in een lang groen lint verbonden. Er zijn in de omgeving voldoende alternatieven voorhanden als foerageergebied. Er is geen aanvullend onderzoek nodig naar dit aspect.

5.2 Algemene Zorgplicht en Aanbevelingen

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Aanbevelingen

In het kader van de zorgplicht en om de biodiversiteit te vergroten en te versterken wordt geadviseerd om bij de nieuwe woningen natuur-inclusief te bouwen. Dit houdt in dat er in de woningen ruimte gemaakt wordt voor bijv. Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen. Dit kan door het inbouwen van kasten voor de vleermuis, het gebruik van gierzwaluwpannen en vogelvides en het aanbrengen van kunstnesten voor huiszwaluwen.

Geadviseerd wordt ook om de bomen aan de oostkant van het plangebied zo veel mogelijk te sparen. Dit draagt bij aan de natuurbeleving van de nieuwe bewoners, het versterken van de biodiversiteit en het bieden van schuil- en nestmogelijkheden voor vogels en vleermuizen. De oevers kunnen natuurvriendelijk ingericht worden met beschoeiing op de waterlijn.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017
6. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsvisie, Omgevingsbeleid Zuid-Holland*, gewijzigd ontwerp, 22 januari 2019
7. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsverordening Zuid-Holland*, 22 februari 2019
8. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018 tot 1 april 2019
9. '© NDFF - quickscanhulp.nl 02-07-2019 16:14:59'

Geraadpleegde internetsites:

10. www.rijksoverheid.nl
11. www.bij12.nl
12. www.rvo.nl
13. www.regelink.net
14. www.ravon.nl
15. www.vleermuis.net
16. www.zuid-holland.nl
17. www.zoogdiervereniging.nl
18. <https://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>
19. <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html>
20. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

